

Biện pháp quản lý hoạt động trải nghiệm cho học sinh ở các trường trung học cơ sở huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

Trần Thanh Sang*

*Học viên cao học Trường Đại học Trà Vinh

Received: 20/10/2024 ; Accepted: 26/10/24 ; Published: 16/11/2024

Abstract: In order to contribute to overcoming existing limitations and creating a learning environment that helps students develop both physically and mentally, increase their confidence and career orientation, the author has researched the topic: “Managing experiential activities for students in secondary schools in Long Ho district, Vinh Long province”, the article presents some results from the above research

Keywords: Experiential activities, secondary schools, Long Ho district, Vinh Long province

1. Đặt vấn đề

Hoạt động trải nghiệm (HĐTN) cho HS là một trong những nội dung quan trọng trong Đề án đổi mới chương trình và sách giáo khoa GDPT. Đây là hoạt động giúp HS phát triển năng lực và phẩm chất một cách toàn diện. Trong thời gian qua, các trường học đã đa dạng hóa phương pháp tổ chức HĐTN, từ các câu lạc bộ, chương trình ngoại khóa, dẫn đầu đến các chuyến tham quan làng nghề, cơ sở sản xuất, khu di tích lịch sử, hay tổ chức dã ngoại đến những địa chỉ cách mạng.

Mặc dù Quản lý HĐTN cho HS ở các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long đã đạt được những kết quả đáng khích lệ, nhưng vẫn còn khó khăn và hạn chế trong việc tổ chức ở các trường học. Một số cơ sở GD thực hiện HĐTN một cách hình thức, thiếu sự sâu sát trong việc phát triển năng lực và phẩm chất cho HS. HĐTN đôi khi chỉ dừng lại ở việc đưa HS tham quan, dã ngoại mà không thực sự chú trọng đến giá trị GD. Việc HS thực sự thu nhận được kiến thức và kỹ năng từ những chuyến đi này dường như vẫn chưa được quan tâm đúng mức. Điều này khiến HĐTN trở nên hình thức, thiếu tính GD thực tiễn và không phát huy hết tiềm năng trong việc phát triển năng lực và phẩm chất của HS..

Để góp phần khắc phục những hạn chế hiện có và tạo ra môi trường học tập giúp HS phát triển cân bằng cả về thể chất lẫn tinh thần, tăng cường sự tự tin và định hướng nghề nghiệp Nghiên cứu quản lý HĐTN cho HS ở các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long” là vấn đề cần thiết hiện nay

2. Nội dung Nghiên cứu

2.1. Hoạt động trải nghiệm (HĐTN)

Chương trình GDPT tổng thể trong chương trình GDPT mới, thuật ngữ HĐTN được định nghĩa: “là hoạt động GD trong đó từng HS được trực tiếp hoạt

động thực tiễn trong nhà trường hoặc xã hội dưới sự hướng dẫn và tổ chức của nhà GD, qua đó phát triển tình cảm, đạo đức, các kỹ năng và tích lũy kinh nghiệm riêng của cá nhân”. (Bộ GD và Đào tạo, 2018)

2.2. Đánh giá chung về thực trạng quản lý HĐTN tại các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

Huyện Long Hồ là một huyện vùng sâu của tỉnh Vĩnh Long tuy nhiên đa số các trường đều quan tâm đến việc GD kiến thức, kỹ năng cho HS thông qua việc tổ chức đa dạng và phong phú hơn về hình thức và PP HĐTN cho HS.

Tác giả tiến hành khảo sát bằng phiếu hỏi 115 người, trong đó có 15 CBQL, 100 GV các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long. kết quả thu được như sau:

Đa số CBQL và GV nhận thức tốt về tầm quan trọng của HĐTN cho HS. Điều này góp phần nhằm phát triển GD kỹ năng và nhân cách của HS một cách toàn diện phù hợp với sự phát triển của đất nước.

Từ Sở GD và ĐT Vĩnh Long đã quan tâm, chỉ đạo thực hiện công tác chuyên môn đối với HĐTN cho HS THCS. Thông qua văn bản hướng dẫn hoạt động chuyên môn trong đầu năm học, các buổi Hội thảo, báo cáo chuyên đề nhằm nâng cao chất lượng HĐTN trong nhà trường.

Tất cả CBQL các trường đều quan tâm đến HĐTN cho HS, có xây dựng KH thực hiện hoạt động, triển khai các văn bản đến toàn thể GV để thực hiện, hướng dẫn cho GV xây dựng KH HĐTN.

Một số hạn chế còn tồn tại

Một số trường chưa chú trọng việc hướng dẫn cho GV xây dựng KH HĐTN gắn với các môn học, chưa cung cấp các buổi bồi dưỡng kỹ năng thực hiện HĐTN cho HS. Việc triển khai thực hiện HĐTN còn

chưa cụ thể, CBQL chưa công khai mục tiêu HĐTN, mục tiêu GD cho toàn thể GV nắm, nên một số GV còn mơ hồ trong quá trình thực hiện, chưa xác định được mục tiêu thực hiện HĐTN nên quá trình thực hiện chưa hiệu quả.

Trong QL đa số CBQL các trường xây dựng KH HĐTN lồng ghép với KH chung trong nhà trường, chưa thực hiện riêng, chưa hướng dẫn GV xây dựng KH HĐTN cho từng khối, lớp.

GV thực hiện giảng dạy HĐTN chủ yếu thực hiện một cách máy móc theo sách giáo khoa, chưa để HS va chạm, trải nghiệm với thực tế chính vì vậy nên HS thụ động hơn trong việc học tập.

Hình thức tổ chức HĐTN cho HS ở các trường THCS huyện Long Hồ, chưa đa dạng chủ yếu là văn nghệ, tổ chức các trò chơi, thể thao, thực hành lao động trong nhà trường, các trường còn hạn chế tổ chức HĐTN bên ngoài nhà trường.

Trong tổ chức HĐTN bên ngoài nhà trường GV chưa có tiêu chí đánh giá nhằm thu thập được thông tin hồi từ phía HS để đánh kết quả HĐTN và đồng thời có thể xác định được mức độ đạt được về PC và NL của HS. Công tác KTĐG định kỳ HĐTN bên trong nhà trường ở một số trường vẫn chưa được chú trọng, KTĐG chưa xây dựng công cụ đánh giá có các tiêu chuẩn, tiêu chí cụ thể.

2.3. Biện pháp quản lý HĐTN tại các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

2.3.1. Nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về quản lý HĐTN cho HS các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

Biện pháp này nhằm giúp đội ngũ CBQL và GV hiểu rõ vai trò của việc GD HĐTN trong nhà trường, tầm quan trọng của HĐTN đối với HS, lợi ích thông qua việc GD, rèn luyện HĐTN cho HS.

- Nội dung và cách thực hiện biện pháp

Nội dung tuyên truyền cần chú ý đến mục đích tạo sự chuyển biến trong nhận thức của mọi người về vị trí, vai trò của HĐTN. Đặc biệt là tính hiệu quả của hoạt động đó với quá trình trau dồi các kỹ năng sống của HS.

* *Đối với Hiệu trưởng nhà trường:* xây dựng được kế hoạch chiến lược phát triển nhà trường theo hướng chuẩn hoá đáp ứng yêu cầu của xã hội. tổ chức cho GV, nhân viên học tập nghiêm túc các văn kiện của Đảng, Nhà nước, cấp trên về GD&ĐT.

Để nâng cao chất lượng các HĐTN trường cần chú trọng tổ chức các lớp bồi dưỡng định kỳ cho toàn thể GV và ban đại diện CMHS của các lớp. Nội dung bồi dưỡng nên bao gồm những vấn đề cốt lõi về HĐTN, các chuyên đề về lý luận quản lý, và các giá

trị nhân cách của con người Việt Nam.

* *Đối với GV:* Trong các buổi họp chủ nhiệm hàng tuần và những đợt chuẩn bị tổ chức sinh hoạt tập thể theo chủ đề, cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động và giải thích để GV hiểu rõ hơn về vai trò quan trọng của HĐTN trong việc hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực thực tiễn cho HS. Kết hợp chặt chẽ với phụ huynh trong việc tổ chức các HĐTN cho HS.

2.3.2. Tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ, chuyên môn cho CBQL, GV để tổ chức HĐTN cho HS

- *Biện pháp* này nhằm đáp ứng yêu cầu của nhiệm vụ GD nói chung, cũng như quản lý và tổ chức thực hiện HĐTN. Đồng thời, trang bị cho GV các kỹ năng cần thiết trong việc tổ chức HĐTN, bao gồm: lập kế hoạch và thiết kế các hoạt động, chú trọng vào mục tiêu, nội dung, phương pháp, phương tiện, và hình thức tổ chức.

- Nội dung và cách thực hiện biện pháp

Hiệu trưởng tiến hành đánh giá và phân loại GV nhằm xác định những yêu cầu cần thiết cho quá trình rèn luyện và phát triển. Cần tạo ra một môi trường làm việc tích cực để GV tự nguyện thực hiện các nhiệm vụ. Khi tổ chức và chỉ đạo, cần đảm bảo sự đồng thuận và phối hợp chặt chẽ trong các tổ, nhóm chuyên môn.

Nhà trường cần có một đội ngũ CBQL và GV có năng lực chuyên môn vững chắc, có uy tín với đồng nghiệp, HS, vì vậy, nhà trường cần chủ động trong ĐTBĐ nguồn nhân lực này. Kế hoạch bồi dưỡng phải được xây dựng dựa trên cơ sở khoa học, đảm bảo tính logic và phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, đồng thời thực hiện nghiêm túc. Cần xác định rõ số lượng GV cần bồi dưỡng cũng như thời gian phù hợp cho việc này.

2.3.3. Chỉ đạo tổ chức HĐTN cho HS các trường THCS

Biện pháp này nhằm, góp phần GD kỹ năng sống, nâng cao tính sáng tạo và khả năng giải quyết vấn đề trong thực tiễn. Bên cạnh việc trang bị kiến thức lý thuyết, HS còn có cơ hội rèn luyện kỹ năng mềm, giúp các em trở nên tự tin và linh hoạt hơn trong học tập cũng như trong cuộc sống. tăng cường sự hợp tác giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng nhằm tạo ra một môi trường học tập tích cực, thúc đẩy sự phát triển cả về thể chất và tinh thần cho HS.

- Nội dung và cách thực hiện biện pháp

HĐTN được xây dựng dựa trên đặc điểm, nhu cầu và khả năng của mỗi HS, đảm bảo tính phù hợp và tính GD cao. Nội dung HĐTN bao gồm các hoạt động ngoại khóa như tham quan các cơ sở sản xuất,

di tích lịch sử, và làng nghề truyền thống, giúp HS hiểu rõ hơn về văn hóa địa phương và giá trị của lao động. Các hoạt động kỹ năng sống tập trung vào GD các kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm, quản lý thời gian, và giải quyết xung đột, giúp HS phát triển những kỹ năng cần thiết cho cuộc sống và học tập.

Nội dung của biện pháp cũng bao gồm các HĐTN sáng tạo, khuyến khích HS tham gia vào các dự án khoa học, nghệ thuật hoặc thể thao. Qua đó, HS có thể áp dụng tư duy sáng tạo để giải quyết các vấn đề thực tiễn, đồng thời khai phá tiềm năng cá nhân.

XDKH chi tiết cho mỗi HĐTN, bao gồm việc xác định rõ mục tiêu, nội dung, thời gian, địa điểm và lực lượng tham gia. Các hoạt động này có thể được tích hợp vào chương trình học chính khóa hoặc tổ chức ngoài giờ học, đảm bảo tính liên tục và hệ thống. Trong quá trình triển khai, GV giữ vai trò quan trọng trong việc hướng dẫn, tổ chức và giám sát các hoạt động. GV cần được tập huấn về phương pháp tổ chức HĐTN, kỹ năng hướng dẫn và đánh giá HS. Bên cạnh đó, sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng đóng vai trò then chốt.

2.3.4. *Đổi mới KTĐG kết quả GD HĐTN cho HS*

- Biện pháp này nhằm thu thập thông tin và minh chứng chính xác, đánh giá đúng những ưu điểm, hạn chế trong việc triển khai HĐTN của đội ngũ CBQL và GV.

- *Nội dung và cách thực hiện biện pháp*

Xây dựng tiêu chí đánh giá cụ thể, đa dạng, đảm bảo HS được đánh giá một cách khách quan và toàn diện trên nhiều khía cạnh. Các tiêu chí đánh giá bao gồm: mức độ tham gia hoạt động, khả năng áp dụng kiến thức vào thực tế, tinh thần trách nhiệm, thái độ hợp tác trong công việc, và những tiến bộ cá nhân qua từng hoạt động. Phương pháp đánh giá đổi mới theo hướng linh hoạt và phong phú, không chỉ dựa trên bài kiểm tra hay báo cáo, mà còn qua quan sát, nhận xét của GV, tự đánh giá của HS và phản hồi từ các bạn cùng lớp.

Sử dụng các công cụ hiện đại như phiếu tự đánh giá, bảng đánh giá năng lực, nhật ký học tập, và các ứng dụng công nghệ để theo dõi và ghi nhận tiến trình học tập của HS. Tạo ra một hệ thống đánh giá không chỉ phản ánh chính xác năng lực của HS mà còn khuyến khích họ phát huy tiềm năng, khắc phục hạn chế, hỗ trợ cho sự phát triển toàn diện và bền vững trong học tập và trải nghiệm.

- Thiết lập tiêu chí kiểm tra và thang đánh giá cụ thể cho HĐTN. Đối với cấp THCS, kết quả đánh giá sau mỗi học kỳ và cuối năm sẽ là kết quả tổng hợp từ các đánh giá thường xuyên, định kỳ về phẩm chất

và năng lực, phân loại theo ba mức: Tốt, Đạt, Cần cố gắng.

- Thành lập đội ngũ kiểm tra gồm BGH, tổ trưởng chuyên môn, GV và phụ huynh; đa dạng hóa phương thức kiểm tra. Việc kiểm tra HĐTN có thể diễn ra bên trong hoặc bên ngoài nhà trường, thông qua các hình thức báo trước hoặc đột xuất.

2.3.5. *Xây dựng kế hoạch tạo động lực cho giáo viên và các lực lượng tham gia khi tổ chức HĐTN cho HS*

Biện pháp này nhằm đảm bảo có đủ nguồn kinh phí và trang thiết bị cần thiết phục vụ cho HĐTN, tạo điều kiện thuận lợi để các hoạt động này đạt được hiệu quả cao nhất. Dựa trên yêu cầu của các HĐTN và nhu cầu phát triển của HS, nhà trường

- *Nội dung và cách thực hiện biện pháp*

Cần đầu tư CSVC và trang thiết bị theo hướng hiện đại hóa, đồng thời thiết lập một nguồn kinh phí chủ động phù hợp với từng loại hoạt động.

Xây dựng danh sách các CSVC tối thiểu cần thiết để phục vụ cho HĐTN, đồng thời lên kế hoạch hiện đại hóa dần dần các trang thiết bị. Thành lập tiểu ban phụ trách quản lý cơ sở vật chất cho HĐTN.

LKH chi tiết để xây dựng, mua sắm trang thiết bị phù hợp với yêu cầu và điều kiện kinh phí hàng năm.

3. **Kết luận**

Quản lý HĐTN đòi hỏi phải có một hệ thống lý thuyết cụ thể về các khía cạnh của quản lý như LKH, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra. Theo chức năng QLGD LKH HĐTN cần được tiến hành dựa trên sự phân tích nhu cầu thực tế của HS, khả năng cung cấp của nhà trường và các yêu cầu của thị trường lao động. Quá trình này phải được thực hiện một cách khoa học và có hệ thống để đảm bảo rằng các hoạt động được thiết kế đáp ứng đúng các mục tiêu GD đã đề ra.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết số 29 – NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện GD và đào tạo*, Hà Nội.

2. Bộ GD và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGD&ĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình GDPT*. Hà Nội

3. Bộ GD và Đào tạo (2014), *Thông tư 04/2014/TT-BGD&ĐT, ngày 28/2/2014 về quy định quản lý hoạt động GD kỹ năng sống và hoạt động GD ngoài giờ chính khóa ở các trường phổ thông*, Hà Nội.

4. Bộ GD và Đào tạo (2008) *Chỉ thị 40/CT-BGD&ĐT, ngày 22/7/2008 về việc phát động phong trào thi đua Xây dựng trường học thân thiện, HS tích cực trong toàn ngành GD giai đoạn 2008-2013*. Hà Nội